

KOMMUNEDELPLAN FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET

MARNARDAL KOMMUNE

AUDNEDAL KOMMUNE

2005-2008

Vedtatt av Marnardal kommunestyre 7. februar 2005
Vedtatt av Audnedal kommunestyre 3. februar 2005

2. PLANARBEIDET	4
2.1 HENSIKTEN MED PLANARBEIDET	4
2.2 ORGANISERING AV PLANARBEIDET	5
2.3 DEFINISJONER	5
2.4 VIRKEMIDLER	6
2.4.1 FINANSIERING	6
2.4.2 RÅDGIVNING OG INFORMASJON	7
2.4.3 FORHOLDET TIL ANDRE KOMMUNALE PLANER	7
2.4.4 GODKJENNING AV TILTAK	7
3. MÅLSETNINGER	8
3.1 HOVEDMÅL	8
3.2 DELMÅL	8
4. BEFOLKNINGSUTVIKLING	9
5. OPPGAVER OG UTFORDRINGER	10
5.1 EVALUERING AV PLANARBEIDET 2000-2004	10
5.1.1 OVERSIKT OVER ANLEGG SOM ER GJENNOMFØRT I PERIODEN 1995-2004:	10
5.1.2 FYSAK	11
5.2 LAG OG FORENINGER I MARNARDAL OG AUDNEDAL	12
5.3 FRILUFTSLIV I MARNARDAL OG AUDNEDAL	12
6. DRIFT OG VEDLIKEHOLD AV ANLEGG OG OMRÅDER FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV.	13
7. HANDLINGSPLAN	13
7.1 FORKLARING TIL TABELLENE:	13
7.2 AKTUELLE TILTAK	14
7.2.1 INTERKOMMUNALE TILTAK	14
7.2.2. MARNARDAL KOMMUNE	14
7.2.3 AUDNEDAL KOMMUNE	15
7.3 AKTIVITETER	15
8. VEDLEGG	16
8.1 LISTE OVER AKTUELLE TILTAK FOR MARNARDAL/AUDNEDAL	16
8.2 HANDLINGSPLAN FOR MARNARDAL/AUDNEDAL – 2005-2007	16
AUDNEDAL KOMMUNE . KOMMUNAL PLAN FOR IDRETT OG FYSISK AKTIVITET	21

1. INNLEDNING

Kulturdepartementet har i henvendelse til kommunen bestemt at det skal utarbeides en anleggsplan for idrett og friluftsliv med status som kommunedelplan. En slik plan er et vilkår for å komme i betraktning ved tildeling av spillemidler.

Planen ble sist vedtatt i 2000 i Marnardal og i Audnedal i 1997 og denne planen må betraktes som en videreføring av disse. Planen kalles nå Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet. Dette er fordi planen er mer enn en plan for idrettsanlegg. Planen skal være et viktig styringsverktøy for kommunen til å håndtere ansvaret for utvikling og utbygging av anlegg og friluftsområder. Det vil være viktig å kunne dokumentere disse interessene med hensyn til samordning og prioritering i budsjettssammenheng. I tillegg er det sentralt å avklare eventuelle arealkonflikter i forhold til andre interesser og eksisterende planer.

Etter noen år med stor aktivitet er behovet for nye store anlegg forholdsvis beskjedent. En relativt kort, men bred prosess har bidratt til å registrere oversikt over behovene og ønsker fra organisasjonene vedrørende utbygging, opprusting, utvidelse og tilrettelegging for idrett og friluftsliv og gitt grunnlag for prioritering av tiltak.

Et fortsatt godt samarbeid mellom frivillige lag og foreninger og kommunen er nødvendig for å realisere de prioriterte tiltakene i planens handlingsprogram.

På friluftslivssiden skiller behovene i Marnardal og Audnedal seg fra behovet i bynære områder der press på begrenset areal er en viktig faktor. Kommunene har store sammenhengende områder som ikke er bebygd og befolkningen har derfor generelt svært god tilgang på naturbasert friluftsliv (ikke tilrettelagt). Aktivitet langs elvene har også blitt en viktig faktor etter at laksen har kommet tilbake og fisket har tatt seg opp.

2. PLANARBEIDET

Kommunedelplanen er utarbeidet med utgangspunkt i veiledningsheftet "Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet" – Kulturdepartementet - 2000, og er i samsvar med Plan- og bygningslovens § 20-5.

Det vises også til statlig handlingsplan "Sammen for fysisk aktivitet" (2005-2009). Denne skal sammen med den kommunale planen legges til grunn for prioriteringer og aktivitet i planperioden.

2.1 Hensikten med planarbeidet

- ◆ Å gjennomføre en plan- og målstyrt utbygging av anlegg, og tilrettelegging av områder for idrett og friluftsliv
- ◆ Gi god koordinering i forhold til andre virksomheter innen friluftsliv og kultur
- ◆ Sikre arealer for lek, friluftsliv og idrettsaktiviteter og samordne behovene for disse.

- ◆ Følge opp konsekvenser for arealer og anlegg ut fra rikspolitiske retningslinjer (RPR) for barn og unge.
- ◆ Bedre mulighetene for finansiering av utbyggingskostnadene.
- ◆ Utvikle gode opplegg for drift og vedlikehold.
- ◆ Avklare kommunens og organisasjonenes oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved utbygging og drift av anlegg og områder for idrett og friluftsliv.

2.2 Organisering av planarbeidet

Kommunenes planutvalg har det overordnede ansvaret. Alle lag og foreninger i Marnardal og Audnedal, samt regionale og statlige organer og nabokommuner ble tilskrevet og invitert til å komme med innspill. Det har også vært dialog med barn og unges representant i kommunen og med psykiatrihelsetjenesten. Det har vært arrangert møter for lokale lag og foreninger der det ble nedsatt en sammensatt arbeidsgruppe med representanter fra vel-forening, idrettslag og FREM i tillegg til de administrativt ansvarlige i hver kommune. Oppstart av planarbeidet ble annonsert i to aviser, og det har også vært informasjon om planarbeidet på kommunenes internett-sider og gjennom intervju i Lindesnes Avis.

Arbeidsgruppe Marnardal:

Ingrid Usland – Marnardal idrettsråd
 Kari Håland – Marnardal Vel
 John Øyslebø - FREM
 Astri Skuland - Kultursjef
 Anne Sæther - Plan- og miljøvernleder - sekretær

Arbeidsgruppe Audnedal:

Terje Ågedal – Lyngbakken vel
 Eli Mjåland – Grindheim idrettslag
 Tyra Ågedal - FREM
 Astri Skuland - Kultursjef
 Anne Sæther - Plan- og miljøvernleder - sekretær

2.3 Definisjoner

⇒ **FRILUFTSLIV** - Opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritida med tanke på miljøforandring og naturopplevelse. Eksempler: fotturer, skiturer, padleturer, naturfotografering, soling, fritidsfiske, turorientering, sykkelturer osv.

- **Friluftsområder** er store, oftest uregulerte, områder som i hovedsak er i privat eie og som omfattes av allemannsretten. Områdene benyttes til turliv, jakt, fiske, trim og aktiv trening. I kommuneplanen oftest vist som LNF-områder (landbruks-, natur- og friluftsområde).
- **Friområder** er avgrensede områder med spesiell tilrettelegging og opparbeiding for allmennhetens uhindrede rekreasjon og opphold. Det kan være parker, lysløyper, lekeplasser m.m., men kan også være inngrepsfrie naturområder som koller, sletter og

lignende. Områdene er ofte ervervet, opparbeidet og vedlikeholdt av kommunen. Egen kategori i reguleringsplaner, men vises oftes som byggeområde på kommuneplanen.

- ⇒ **FYSISK AKTIVITET** – egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter, herunder friluftsliv og lekpregede aktiviteter.
 - ⇒ **IDRETT** – aktivitet i form av konkurranse eller trening i den organiserte idretten.
 - ⇒ **IDRETTSANLEGG** - Et område, sted eller anlegg som på grunn av sin utforming og beliggenhet egner seg til idrettslig aktivitet.
-

Anleggene blir i planen klassifisert som:

- ⇒ **NÆRMILJØANLEGG** - Enkelt anlegg for lek-, trim- og frilftsaktiviteter beregnet for lokalbefolkningen i avgrensede bo- eller oppholdsområder. Anleggene er for alle aldersgrupper, barns lekebehov innbefattet.
- ⇒ **KOMMUNEANLEGG** - Anlegg som dekker behovet for konkurranser på kretsnivå. Kan være felles anlegg med skole, og vil i Marnardal og Audnedal stort sett være sentralanlegg som skal dekke hele kommunen.
- ⇒ **FYLKESANLEGG** - Fylkesanlegg skal ha en standard som gjør det mulig å arrangere norske mesterskap. Det foreslås ikke fylkesanlegg i perioden.

2.4 Virkemidler

2.4.1 Finansiering

Spillemidler er et viktig statlig virkemiddel for delfinansiering av utbyggingskostnader. Etter gitte kriterier vil det kunne ytes inntil 1/3 av kostnadsoverslag til ordinære friluftsliv- og idrettsanlegg, og inntil 50% tilskudd til nærmiljøanlegg. Tiltak må være vurdert i denne planen, og søknad må sendes kommunen innen 15. november.

Kommunal støtte til tiltak vurderes etter søknad i hvert enkelt tilfelle.

Lokale aktivitetsmidler: 10% av spillemidlene til idrettsformål er øremerket lokale idrettslags arbeid for barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år). NIF har, gjennom idrettsrådene, ansvaret for distribuering av disse midlene.

Støtnadsordning for spillemidler til utstyr: Kun lag og foreninger tilknyttet NIF kan søke. Det kan søkes om inntil 1/3 av veil. Utsalgspris, max tilskudd kr 100 000,-, min kr 2 000,-.

Søknadsskjema finnes på www.idrett.no og søknadsfrist er 30. april.

Forenkla tilskuddsordning knyttet til mindre krevende nærmiljøanlegg: Det blir satt av en sum hvert år til formålet. Kommuner, fylkeskommuner, idrettslag, velforeninger, borettslag m.fl. kan søke. Max kostnad for anlegget er kr 80 000,-, og nedre grense for å søke er kr 20 000,-. Søknader kan sendes inn hele året og blir behandlet fortløpende. Søknad på eget skjema som sendes kommunen.

Tilskuddsordninger til friluftsliv: Det er mulig å søke om midler til sikring av områder og tilrettelegging av friluftsliv gjennom miljøforvaltningen. Informasjon fås i kommunen eller hos fylkesmannens miljøvernavdeling.

Miljøtiltak i landbruket: Landbruksdept gir støtte til miljøtiltak i landbruket. Dette kan også omfatte stier, turveier, informasjonstavler osv.

2.4.2 Rådgivning og informasjon

Kommunen kan yte bistand til planlegging etter kapasitet og kompetanse. Idrestssjefen i Fylkeskommunen har ansvaret for anleggs- og idrettsfaglig rådgivning i fylket.

Teknisk godkjenning av anlegg ligger til kommunen etter plan- og bygningsloven.

2.4.3 Forholdet til andre kommunale planer

SIKRING AV AREALER

Nødvendige arealer for lek, idrett og friluftsliv sikres i kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner. Dette er et viktig virkemiddel for å sikre arealer til framtidig bruk for friluftsliv, lek- og idrettsaktiviteter. Arealene skal innarbeides i reguleringsplaner og andre detaljplaner. Arealplanleggingen skal bidra til å avklare arealbehov, lokalisering, dimensjonering, adkomst og andre berørte forhold.

FINANSIERING AV TILTAK – FORHOLDET TIL ØKONOMIPLAN

Handlingsplanen som er en del av kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet skal gi estimerte kostnader og forslag til fordeling på ulike aktører. Det er viktig at handlingsplanen kobles opp mot kommunens handlingsplan og økonomiplan.

2.4.4 Godkjenning av tiltak

PRINSIPPER FOR PLANLEGGING AV IDRETTSANLEGG OG NÆRMILJØANLEGG

Kommunen godkjenner anlegg og tiltak. Kommunen skal under bygging og ved ferdigstillelse kontrollere at det er gjennomført etter gjeldende planer og attestere dette før spillemidler utbetales i sin helhet. Dette gjelder også friluftslivstiltak.

- ⇒ Behovsanalyse – Utbygger må legge frem en behovsanalyse før et anlegg kan godkjennes. Er utbyggingen nødvendig for aktiviteten? Nåværende og fremtidig aktivitetsnivå skal dokumenteres.
- ⇒ Estetikk og miljøhensyn – Det må tas hensyn til estetikk og miljø ved plassering og utforming av anlegg.
- ⇒ Tilgjengelighet for alle – Tilrettelegging for f.eks. funksjonshemmede er en forutsetning for å få tilskudd.
- ⇒ Trafikksikkerhet – Gode løsninger for transportavvikling er viktig.

⇒ Koordinering – Alle utbygginger må ses i sammenheng med andre behov, f.eks. skole, næringsliv organisasjoner osv.

3. MÅLSETNINGER

3.1 Hovedmål

Det overordnede mål for statlig idrettspolitik kan formuleres gjennom visjonen:

IDRETT OG FYSISK AKTIVITET FOR ALLE

Hovedmål for Marnardal og Audnedal kommuners politikk for idrett og fysisk aktivitet er:

Flere grupper av befolkningen enn det som er tilfellet i dag, skal få gode muligheter til idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet der de bor.

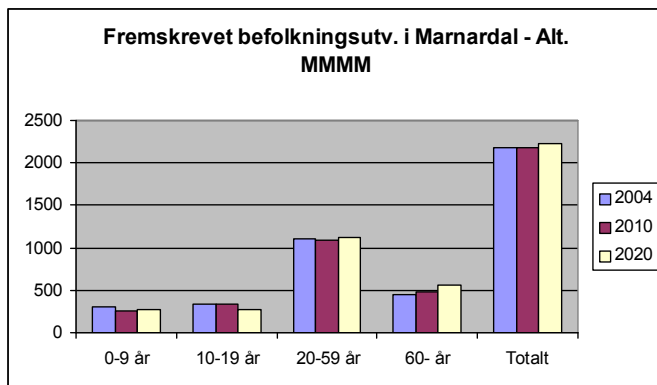
Kommunen skal videreføre politikken med å følge opp gode initiativ som kommer fra befolkningen.

3.2 Delmål

- Det skal legges vekt på å bygge ut, legge til rette, ruste opp og utvide anlegg og friluftslivsområder som dekker behovet for flere brukergrupper, med størst vekt på barn og unge. Skoleverkets, reiselivets, idrettens og friluftslivets behov for anlegg og friluftsområder skal samordnes.
- Ved utbygging, tilrettelegging, opprustning og utvidelse av anlegg og områder for idrett og friluftsliv skal det legges vekt på god geografisk spredning i kommunene.
- Det skal arbeides med å få registrert og kartfestet turveier, både de som er i bruk, og de som har potensiale.
- Ved bygging av anlegg og tilrettelegging av områder for idrett og friluftsliv, skal man ta særlige miljømessige og estetiske hensyn.
- Ved tilrettelegging for bruk av friluftsområder og idrettsanlegg, skal det alltid vurderes om det kan tas hensyn til rullestolbrukere, barnevogner og de som ellers er pleietrengende.
- Den direkte og indirekte støtten til lag og foreninger skal opprettholdes på dagens nivå.
- Planens prioriterte tiltak må følges opp i det kommunale budsjettarbeidet. Ved utarbeidelse av kommuneplan, kommunedelplaner og reguleringsplaner skal en innarbeide arealer og anlegg for lek, idrett og friluftsliv som en del av bomiljøer i henhold til "Retningslinjer og bestemmelser for omfang og kvalitet av utearealer"- sak K- 88/ 93.

4. BEFOLKNINGSUTVIKLING

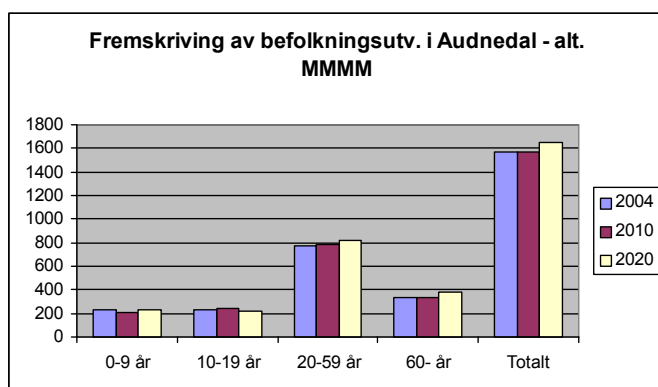
Figuren viser framskrivning av befolkningen i Marnardal fra 2004 til 2020. Folketallet ser ut til å holde seg på i overkant av 2000 innbyggere. Den gruppen som kommer til å øke mest er eldre over 60 år. Antallet i gruppen 20-59 år vil også øke noe. Antallet barn og unge blir færre, noe som bekrefter utviklingen i resten av landet.

Nedgang i folkemengden forventes likevel å bli relativt svak og befolkningsmengden for kommunen som helhet må betraktes som stabil. På heiene og øvre del av kommunen har det vært en nedgang i befolkningsmengden. Andelen eldre er høy, andelen barn er lav og det er kvinneunderskudd.

I nedre del av kommunen har det vært en viss vekst i folketallet, andelen barn og unge er større, liten andel eldre og jevn fordeling av kvinner og menn.

I Audnedal viser framskrivningen en liten økning i folketallet. Tallene viser at det er hovedsakelig voksne og eldre som øker, mens antallet barn er relativt stabilt eller går noe tilbake. Også her må folketallet karakteriseres som stabilt, med den samme utviklingen som i Marnardal; økning av folketallet i sørligste del av kommunen og et generelt kvinneunderskudd i de voksne aldersgruppene.

Vekst eller stabilisering av folketallet er knyttet til kultur, opplevelse, og oppvekstvilkår i kommunen. Ved å tilrettelegge for idrett og friluftsliv sammen med satsing på næringsutvikling vil kommunen kunne arbeide for å snu den utviklingen som her er skissert.

5. OPPGAVER OG UTFORDRINGER

5.1 Evaluering av planarbeidet 2000-2004

Det var mye aktivitet på idrettsfronten i Marnardal og Audnedal i forrige periode. Av tiltak som var ført opp i handlingsplanen er mange gjennomført. En del av disse tiltakene har vært planlagt og ønsket lenge. Planen viste seg å være et nyttig redskap for å få realisert en del av tiltakene.

Det ser ut til at vi nå er inne i en periode der vi er ferdige med mange av de store prosjektene og kan konsentrere oss om mindre anlegg. Det er behov for lekeområder i nærmiljøene, turstier, rehabilitering av eksisterende anlegg og kanskje kan vi tenke litt nytt mot nye aktiviteter som er populære.

5.1.1 Oversikt over anlegg som er gjennomført i perioden 1995-2004:

Marnardal

Anlegg	Total kostnad	Spillemidler
Kjerrevaneset balløkke	147 000,-	74 000,-
Skiløype Myran	330 000,-	130 000,-
Redskapsbu Marnarhallen	415 000,-	155 000,-
Badeplass Laudal kraftstasjon	193 000,-	97 000,-
Nærmiljøanl. Ved Marnarhallen med hoppbakke og balløkke	403 000,-	150 000,-
Skihus/varmestue Myran	610 000,-	248 000,-
Bjelland skytterbane del I	376 000,-	136 000,-
Bjelland skytterbane del II	507 000,-	110 000,-
Rehabilitering, Sløgedal skytterhus	75 000,-	27 000,-
Lys på tennisbane, Laudal	52 000,-	20 000,-
Bruskelandsheia, dagsturhytte	615 000,-	246 000,-
Nærmiljøanl, Heddeland gravfelt	148 000,-	74 000,-
Sandvolleyballbane, Bjelland skole	36 000,-	18 000,-
O-kart Myran	132 000,-	48 000,-
Sløgedal skytterhus	-	27 000,-
Utfartshytte Øyslebø vel	80 000,-	40 000,-
Ballbinge, Øyslebø	400 000,-	200 000,-
Rehabilitering Laudal svømmehall	1800 000,-	600 000,-
O-kart, Øyslebøheia	179 000,-	60 000,-
Bjellandskole, nærmiljø	131 000,-	64 000,-
Laudal skole, nærmiljø	180 000,-	90 000,-
Turkart Mandalsregionen	415 000,-	175 000,-
Bruskeland grillhytte	80 000,-	40 000,-
Bjelland skole, skileik	43 000,-	21 000,-
Marnardal IL o-kart	132 000,-	57 000,-
Brendebakke, akebakke	32 000,-	16 000,-
Rehabilitering Voan idrettsplass	106 000,-	46 000,-
Heddeland og Breland skytterlag – el- skiver	1 079 000,-	360 000,-

Audnedal:

Anleggsnavn	Totalkostnad	Tilskudd
Risbakken balløkke	246 000,-	123 000,-
Konsmo sk.lag, klubbhus	1 303 000,-	285 000,-
Konsmo sk.l. klubbhus	-	437 000,-
Konsmo sk.lag miniatyrbane	1 029 000,-	398 000,-
Grindheim IL, lysløype	942 000,-	451 000,-

Byremo svømmehall.rehab.	3 100 000,-	620 000,-
Byremo sv.hall	-	570 000,-
Viblemo balløkke	152 000,-	76 000,-
Lelandsbakken hoppbakke	281 000,-	137 000,-
Byremo ballbinge	477 000,-	200 000,-
Konsmo ballbinge	201 000,-	200 000,-
Byremo sandvolleyballbane	80 000,-	40 000,-

5.1.2 FYSAK

Marnardal kommune hadde et vedtak om å delta i FYSAK (fysisk aktivitet) høsten 2002 (sak 02/626). FYSAK er et to-årig prosjekt med oppstart i 2003. Målet er å få folk til å bevege seg mer noe som vil gi stor helsegevinst. I tillegg kan prosjektet bidra til økt trivsel, nye sosiale nettverk og bredere aktivitetstilbud for alle. Kommunen har hatt en lokal koordinator i 20 % stilling og det er nedsatt en tverretattlig arbeidsgruppe til å jobbe med prosjektet. Prosjektet går ut ved utgangen av 2004. Kommunen har vedtatt (sak 04/201) å inngå forpliktende folkehelsepartnerskap. Partnerskapsmodellen skal legges til grunn for det sektorovergripende folkehelsearbeidet regionalt og lokalt. Fylkeskommunene er gitt en rolle som pådriver og koordinator i denne partnerskapsbyggingen hvor kommunene, fylkesmennene, høyskolene, helseforetakene og frivillige organisasjoner er viktige samarbeidspartnere. Målsetningen med folkehelsearbeidet er:

- flere leveår med god helse
- redusere helseforskjeller mellom sosiale lag, etniske grupper og kjønn

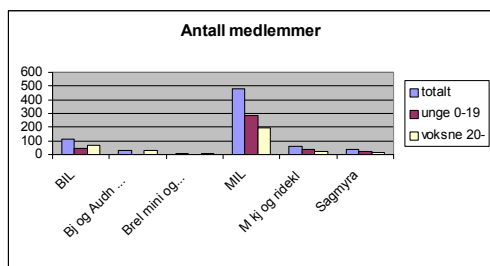
Arbeidet med FYSAK kan evt. videreføres i dette partnerskapet.

Eksempler på tiltak i FYSAKs regi:

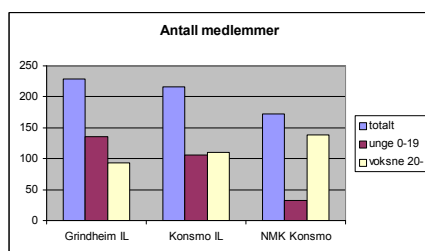
- ⇒ Stavgang-kurs
- ⇒ Helsetrim
- ⇒ Aerobic
- ⇒ Rydding av stier i nærområder
- ⇒ Gå-i-skole-prosjekt

5.2 Lag og foreninger i Marnardal og Audnedal

Lag som er tilknyttet Norges idrettsforbund er med i idrettsrådene i kommunene. Andre ideelle lag og foreninger kan også søke om spillemidler, som for eksempel skytterlagene og vel'ene. I Marnardal er følgende lag og foreninger med i idrettsrådet: Bjelland idrettslag, Bjelland og Audnedal pistolklubb, Breland miniatyr og pistolklubb, Marnardal idrettslag, Marnardal kjøre- og rideklubb og Sagmyra motor- og mekkeklubb. Figuren viser at det er Marnardal IL som aktiviserer flest, både barn og voksne.

I Audnedal er følgende lag og foreninger med i idrettsrådet: Grindheim idrettslag, Konsmo idrettslag og NMK Konsmo.

5.3 Friluftsliv i Marnardal og Audnedal

Marnardal og Audnedal kommuner har fantastiske muligheter for friluftsliv, men lite er tilrettelagt. Turisme er et satsingsområde for kommunene og i forbindelse med kalking av Mandalselva og Audnaelva og reetablering av fiskebestanden har aktiviteten rundt elvene økt. Dette kan gi ringvirkninger rundt i kommunene, også for de som satser på turisme e.l. oppe på heiene. Det er behov for en kartlegging av turstier og at det tilrettelegges for ferdsel både langs elva og andre steder i kommunen. Friluftsrådet Region Mandal (FREM) gjør et viktig arbeid for å tilrettelegge turstier m.m. Dette er meget tidkrevende der et godt samarbeid med aktuelle grunneiere er viktig. Det er noen konkrete prosjekt for stier som er aktuelle nå, men det jobbes hele tiden med dette og det er synliggjort i planen som et eget anlegg: ”Turstier i Marnardal” og ”Turstier i Audnedal”.

6. DRIFT OG VEDLIKEHOLD AV ANLEGG OG OMRÅDER FOR IDRETT OG FRILUFTSLIV.

Av stor betydning for vellykket drift og vedlikehold av anlegg og områder for idrett og friluftsliv kan være praktiske planløsninger, hensiktsmessige materialvalg, dimensjonering av anlegg og tilrettelegging. Valg av løsninger vil ha store konsekvenser for drift og vedlikehold, særlig gjelder det for tilrettelegging for friluftsliv. Også når det gjelder tilrettelegging for idrett, og bygging av nye anlegg er det viktig at prosjektene er så godt planlagt at mest mulig av kostnadene er kjent før man setter i gang med å bygge.

Detaljert kostnadsoverslag for hvert prosjekt må lages før bygging starter. Et slikt kostnadsoverslag er et krav for å få godkjent søknad om spillemidler.

Utgifter til drift og vedlikehold kan dekkes ved:

- ⇒ Kommunale bevilgninger
- ⇒ Leieinntekter fra brukerne
- ⇒ Billetttinntekter
- ⇒ Tilskudd
- ⇒ Reklame
- ⇒ Dugnadsinnsats

Størrelsen på kommunale bevilgninger vil være bl.a. være avhengig av kommunens økonomiske situasjon. Det er naturlig at kommunen står for drift større anlegg som Marnarhallen, mens det ved andre anlegg kan være et delt ansvar mellom flere aktører.

Det må settes opp avtaler om hvem som har ansvaret for drift og vedlikehold av det enkelte anlegg.

7. HANDLINGSPLAN

Det er øremerkede spillemidler som skal brukes til nærmiljø og friluftslivstiltak. Vanligvis er det flere års ventetid på å få utbetalt spillemidler, men slik er det ikke med disse øremerkede midlene. Midlene utbetales samme året som søknaden innvilges. Det kan derfor skje at nærmiljø-tiltak som er lavt prioritert blir bygd tidligere enn antatt. Vanlige spillemidler kan også brukes til opprustning av eksisterende anlegg.

7.1 Forklaring til tabellene:

- ⇒ Vedlegg 8.1 viser lister med detaljert informasjon over aktuelle tiltak. Her er tiltakets innhold, hvem som er ansvarlig osv. KRISS-nr refererer til anlegg som er registrert i Kultur- og Kirkedep. register for idrettsanlegg og spillemiddelsøknader.
- ⇒ Vedlegg 8.2 viser Handlingsplanen som er satt opp med forslag til finansiering fra kommunen (K), spillemidler (TM) og private (PR). Dette er estimerte kostnader som kan avvike fra de reelle kostnadene når konkrete søknader kommer inn.

Spillemidler er et uttrykk for ekstern finansiering. I de fleste tilfeller vil det være spillemidler, men det kan også være tilskuddsordninger til naturforvaltningstiltak fra Direktoratet for Naturforvaltning. Privat finansiering vil i de fleste tilfeller være dugnad og/eller egenkapital fra lag og foreninger, men det kan også være private fondsmidler.

Når det gjelder den kommunale andelen av finansieringen vil denne planen, som andre kommunedelplaner, være et innspill til økonomiplanen.

7.2 Aktuelle tiltak

7.2.1 Interkommunale tiltak

Kartlegging og innsamling av informasjon om Barnevandrerstiene er aktuelt for flere kommuner enn Marnardal og Audnedal. Det viktigste i første omgang er å samle inn informasjon og få kartlagt stiene slik at de ikke går i glemmeboken. Stiene går fra Kvinesdal i vest og ned til Kristiansand. Det kan for eksempel lages opplegg der man tar tog en vei og går tilbake eller lignende. Ansvaret er lagt til kommunene og FREM. Det bør nedsettes en interkommunal arbeidsgruppe som kan jobbe med dette.

Sykkelruter: Det er planer om å legge til rette en indre sykkelrute fra Kristiansand og vestover. Dette vil involvere mange kommuner. Ansvaret ligger hos FREM og andre lignende organisasjoner. Det er også samarbeid mellom FREM og Midt-Agder friluftsråd om en sykkelrute som går inn i Marnardal før den svinger mot Kristiansand igjen.

Tur- og opplevelseskartet for Region Mandal er modent for oppdatering og nytt opptrykk. FREM er ansvarlig.

7.2.2. Marnardal kommune

Badeplasser: Det er kommet innspill om badeplass på Skjevesland og om å legge til rette på Øya i Øyslebø. Det er også ønske om å finne et egnet sted for bading i Bjelland.

Turstier: Det finnes mange aktuelle løyper som kan tilrettelegges som turstier i Marnardal. Vi er avhengige av grunneiernes velvillighet, og arbeidet med rydding og merking er tidkrevende. FREM og kommunen har et ansvar for å drive dette arbeidet videre.

Tiltak langs elva: I tillegg til turstier, som selvfølgelig også vil komme fiskere til gode, er det forslag om å tilrettelegge en fiskeplass for handicappede. Ellers er det satt opp et punkt som generelt kalles tilrettelegging for fiske. Her kan for eksempel fiskehytter, gapahuker og lignende inngå.

Ski-aktiviteter: Kommunens største utfartsområde for ski er Myran i Bjelland Austhei-området. Her er det planer om opprusting av konkurranse-løypa, bygging av p-plass og skileik-område. Det er i tillegg ønske om å videreutvikle turløypa og evt. binde den sammen mot andre utfartsområder.

Skytebaner: Det mest aktuelle for skytebanene er å ruste opp med elektroniske skiver.

Orientering: Det er aktuelt å oppdatere o-kartene for Eikså og Villehei

Øyslebø: Det er flere tiltak som er aktuelle i forbindelse med idrettsplassen på Øyslebø; opprusting, dekke i hallen m.m. Det er også kommet ønske om et klubbhus og en aktivitetshall (gymsal) som kan brukes til mange ulike aktiviteter som aerobic, dans m.m. Dette er tiltak som må tas opp i forbindelse med planene for utbygging av skolen.

Andre tiltak: Det er forslag om ball-løkke/lekeplass på Marnardal siden det ikke finnes noe for barna i dette området. I tillegg er det ønske om opprusting av andre eksisterende løkker og lekeplasser. Brendebakke Vel vil bygge en BMX-bane og er også interessert i å lage en klatrevegg. Klatring er populært og kan være aktuelt flere steder. FREM har planer om informasjonstavler som viser turmuligheter i nærområdene. En opprusting av idrettsplassen på Bjelland er aktuell og det er lansert en ide om å utnytte spillvarme fra svømmehallen på Laudal til å lage en isbane.

7.2.3 Audnedal kommune

Badeplasser: Det er tre badeplasser i Audnedal som bør rustes opp, og kanskje særlig de to i Øydna-vannene. Det er mange ulike tiltak som er aktuelle, og vel'ene i samarbeid med kommunen må komme fram til mer detaljerte planer.

Turstier: Det finnes mange aktuelle løyper som kan tilrettelegges som turstier i Audnedal. Vi er avhengige av grunneiernes velvillighet, og arbeidet med rydding og merking er tidkrevende. FREM og kommunen har et ansvar for å drive dette arbeidet videre.

Skytebaner: Det mest aktuelle for skytebanene er å ruste opp med elektroniske skiver. Det kan i tillegg være aktuelt å etablere en leirdue-bane. Utfordringen er å finn arealer som egner seg.

Ski-aktiviteter: Det er planer om områder for skileik både på Sveindal og Verdal. Verdal er et samarbeid med Hægebostad.

Konsmo: Det er flere tiltak som er aktuelle på Konsmo; flerbrukshus, gapahuk med grillplass for skolen, tilpasse Helle lysløype til sommerbruk og rehabilitering av friidrettsstadion. Ballløkke i Lyngbakken er i ferd med å komme på plass.

Byremo: På Byremo er det ønske om cross-bane, skate-rampe, opprusting av idrettsplassen, tennisbane, isbane og hinderløype i Rekedalen.

7.3 Aktiviteter

Det er også kommet innspill på aktiviteter som er aktuelle å sette i gang. Noen er uavhengige av lokaler, men kan være tilknyttet lag og foreninger som for eksempel idrettslaget.

Aktiviteter:

- ⇒ Sykkelgruppe
- ⇒ Stavgang
- ⇒ Elvesurfing – muligheter til å sette ut kanoer og lignende
- ⇒ Info om topp-turer
- ⇒ Skytterskole i Bjelland
- ⇒ Klatrevegg i kommunen

8. VEDLEGG

8.1 Liste over aktuelle tiltak for Marnardal/Audnedal

8.2 Handlingsplan for Marnardal/Audnedal – 2005-2007

AUDNEDAL: ANLEGG OG OMRÅDER MED BEHOV FOR TILTAK 2005-2008- Nummerering refererer til anleggsregister (KRISS).

KRISS-nr	Navn	Anleggsnavn	Ansvarlig	Klassifisering	Type tiltak
10270001-	Konsmo skole		Audnedal kommune	Kommuneanlegg	Flerbrukshus
10270001	Konsmo skole	Utomhustiltak	Audnedal kommune	Nærmiljø	Utomhustiltak
10270002-05	Helle stadion	Helle lysløype	Konsmo IL/Audnedal kommune	Kommuneanlegg	Tilpasses sommerbruk – endre trasè/opprusting/lys
10270002-05	Helle stadion	Helle lysløype	Konsmo IL/Audnedal kommune	Kommuneanlegg	Tilpasses rulleski
10270002-03	Helle stadion	Helle friidrettstadion	Konsmo IL/Audnedal kommune	Kommuneanlegg	rehabilitering
10270007-01-06	Konsmo skytebane	Konsmo skytebaner; 100, 300, mini, pistol	Konsmo skytterlag	Kommuneanlegg	El. skiver ute og inne
10270008-01	Sundet friområde/Ytre Øydnavann	Sundet friområde	Audnedal kommune	Nærmiljø	Opprusting: toalett, grillplass/hytte, sandvolleyballbane, rutsjebane, p-plass, flytebrygger, oppmudring
10270009-01	Byremosanden	Byremosanden badeplass	Byremosanden Vel/Audnedal kommune	Nærmiljø	Opprusting: toalett, grillplass/hytte, sandvolleyballbane, rutsjebane, p-plass, flytebrygger, oppmudring
102700010-	Byremo idrettsplass		Grindheim IL/ Audnedal kommune	Kommuneanlegg	Kunstgress, løpebane, hoppegrop, sjuerbane
102700010-	Byremo idrettsplass		Grindheim IL/ Audnedal kommune	Kommuneanlegg	tennisbane
102700010-	Byremo idrettsplass		Grindheim IL/ Audnedal kommune	Kommuneanlegg	Isbane
102700010-01	Byremo idrettsplass	Byremo hoppbakke k-18	Grindheim IL/ Audnedal kommune	Kommuneanlegg	Hopp-bakke - plast
102700012-03	Byremo ungdomsskole	Utomhustiltak	Grindheim IL/ Audnedal kommune	Nærmiljø	lys og volleyball-nett til ballbingen
102700013-03	Byremohallen	Byremohallen miniatyrskytebane	Grindølen skytterlag	Kommuneanlegg	El. skive på mini.banen i hallen
102700014-01-02	Grindheim skytebane	Grindheim skytebaner; 100, 300	Grindølen skytterlag	Kommuneanlegg	El. skive
	Barnevandrerstien		FREM		Kartlegge, tilrettelegge, info, rydde, samarbeid
	Byremo		Grindheim IL/ Audnedal kommune	Nærmiljø	crossbane
	Byremo			Nærmiljø	Skate-rampe
	Furumoen		Furumoen Vel	Nærmiljø	Håndball-bane
	Lyngbakken		Lyngbakken Vel/Audnedal kommune	Nærmiljø	Ball-løkke
	Rekedalen		Byremo videregående	Nærmiljø	Hinderløype
	Sveindal		Sveindal klatreklubb	Nærmiljø	Skileik
	Sveindal badeplass		Audnedal kommune	Nærmiljø	Opprusting: toalett, grillplass/hytte, sandvolleyballbane, rutsjebane, p-plass, flytebrygger, oppmudring
	Turstier i Audnedal		FREM/Audnedal kommune	Nærmiljø	Elvesti i Konsmo

	Turstier i Audnedal		FREM/Audnedal kommune	Nærmiljø	Nebstad
	Turstier i Audnedal		FREM/Audnedal kommune	Nærmiljø	Skofteland
	Turstier i Audnedal		FREM/Audnedal kommune	Nærmiljø	Ågedal Ytre – opplevelsesløype rundt gravhaugene, Øygarden
	Verdal		Grindheim IL/ Audnedal kommune	Nærmiljø	Skileik/buldrebakke m/heis

MARNARDAL: ANLEGG OG OMRÅDER MED BEHOV FOR TILTAK – 2005-2008 - Nummerering refererer til anleggsregister (KRIS).

KRIS-nr	Navn	Anleggsnavn	Ansvarlig	Klassifisering	Type tiltak
10210005-	Skjevesland	Skjevesland bade plass	Brendebakke Vel/Øyslebø Vel, kommunen	Nærmiljø	Bade plass
10210006-	Øyslebø idretts plass	Klubbhus/lokale	Marnardal kommune, MIL	Kommuneanlegg	Klubbhus/lokale
10210006-	Øyslebø idretts plass	Aktivitetshall/gymsal	Marnardal kommune, MIL	Kommuneanlegg	Aktivitetshall/gymsal
10210006-02	Øyslebø idretts plass	Øysl. friidrettsanl.	Marnardal kommune, MIL	Kommuneanlegg	opprusting av idrettsbanen
10210006-05	Øyslebø idretts plass	Marnarhallen flerbrukshall	Marnardal kommune, MIL	Kommuneanlegg	dekke i hallen
10210013-02	Bjelland idrettsanlegg	Friidrettsanl.	Marnardal kommune, BIL	Kommuneanlegg	Opprusting av friidrettsbanen
10210014-	Laudal skole	Isbane	Marnardal kommune, Laudal Vel	Nærmiljø	isbane
10210015-01	Villehei	Villehei o-kart	MIL	Kommuneanlegg	o-kart - oppdatering
10210017-01	Voan idrettsanlegg	Voan gressbane	MIL	Nærmiljø	Klubbhus
10210018-01-02	Eivindstjønn skytebane	Skytebaner 100, 200	Laudal skytterlag	Kommuneanlegg	El. skiver
10210020-05	Myran	Turløype	Bjelland idrettslag/MIL	Kommuneanlegg	Utvidelse av turløypa
10210020-	Myran	p-plass	Bjelland idrettslag/MIL	Kommuneanlegg	p-plass
10210020-02-04	Myran	Langrennsløype	Bjelland idrettslag/MIL	Kommuneanlegg	Opprusting av konkurranse-løypa
10210020-	Myran	Skileik	Bjelland idrettslag/MIL	Nærmiljø	Skileik-bakke
10210021-	Bruskeland	Turstier	Bruskelandsheia bygdelag, FREM	Nærmiljø	Turstier i forb. med hytta
10210030-01-04	Bjelland skytebane	Skytebaner	Bjelland skytterlag	Kommuneanlegg	El. skiver
10210030-	Bjelland skytebane	p-plass m.m.	Bjelland skytterlag	Kommuneanlegg	p-plass og uteområde
10210032-	Brendebakke	BMX	Brendebakke Vel	Nærmiljø	BMX-bane
10210032-	Brendebakke	Klatrevegg	Brendebakke Vel	Nærmiljø	Klatrevegg
	Marnardal	Ball-løkke	Marnardal Vel	Nærmiljø	Ball-løkke
	Manneskaret	Ball-løkke	Manneskaret Vel	Nærmiljø	Ball-løkke, opprusting
	Eikså	o-kart	MIL	Kommuneanlegg	o-kart
	Øyslebø	Bade plass Øya	Øyslebø Vel	Nærmiljø	Bade plass - Øya
	Øyslebø	Infotavle	FREM	Nærmiljø	Infotavle med turstier
	Bjelland	Bade plass	FREM, kommunen, Bjelland Vel	Nærmiljø	Bade plass
	Sykkelvei	Sykkelvei	FREM	Fylkesanlegg	"indre sykkelvei" Kristiansand – Stavanger
10210021-06	Bruskeland	Tur- og opplevelseskart – Mandalsreg.	FREM	Fylkesanlegg	oppdatering
	Lågåna	Elvesti	FREM, Kommunen,	Nærmiljø	elvesti nordover

			Laudal Vel m.fl.		
	Turstier i Marnardal	Usland - Maddan	FREM, Marnardal komm	Nærmiljø	Usland - Maddan
	Turstier i Marnardal	Finsdalsbrua – Fuglestveit	FREM, Marnardal komm	Nærmiljø	Finsdalsbrua – Fuglestveit
	Turstier i Marnardal	Hesså – Mannflå (Kjeddingneset)	FREM, Marnardal komm	Nærmiljø	Hesså – Mannflå (Kjeddingneset)
	Turstier i Marnardal	Koland - Fuglestveit - Kalvekleiv	FREM, Marnardal komm, grunneiere, elveigarlaget.	Nærmiljø	Koland - Fuglestveit - Kalvekleiv
	Turstier i Marnardal	Bjelland; Gamleheimen - Monan	FREM, Marnardal komm	Nærmiljø	Bjelland; Gamleheimen - Monan
	Turstier i Marnardal	Barnevandringsstier	FREM, Marnardal komm	Nærmiljø	Barnevandringsstier
	Turstier i Marnardal	Rundtur på Laudal	FREM, Marnardal komm	Nærmiljø	Rundtur på Laudal
	Mandalselva	Fiskeplass for handicappede	Kommunen, elvveigarlag, vel, IL m.m.	Nærmiljø	Fiskeplass for handicappede
	Mandalselva	Tilrettelegging	Kommunen, elvveigarlag, vel, IL m.m.	Nærmiljø	Tilrettelegging for fiske
	Turstier i Marnardal	Opprusting av sti til Kjetils hytte	FREM, Marnardal komm., grunneier	Nærmiljø	Opprusting av sti til Kjetils hytte

Audnedal kommune . Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet

Handlingsplan for 2005-2007 fordelt på kommuneanlegg og nærmiljøanlegg:

K – Kommunal midler, SP – Spillemidler, PR – Private midler (Kostnader i 1000 kr)						2005			2006			2007		
	Navn	Anleggsnavn	Ansvarlig	Inv. Kost.	Drift pr. år	K	SP	PR	K	SP	PR	K	SP	PR
1	Lyngbakken	Ball-løkke	Vel	400	10	40	200	160						
2	Grindheim skytebane	Grindheim skytebaner; 100, 300	Skytterlaget	358	20		120	238						
3	Sundet friområde/Ytre Øydnavann	Sundet friområde	Komm/vel	300	20	75	150	75						
4	Byremosanden	Byremosanden badeplass	Komm/Vel	300	20	75	150	75						
5	Byremo ungdomsskole	Utomhus-tiltak	Komm	150		40	75	35						
6	Konsmo skole	Utomhustiltak	Komm	100		20	50	55						
7	Konsmo skytebane	Konsmo skytebaner; 100, 300, mini, pistol	Skytterlaget	340	20		100	240						
8	Byremohallen	Byremohallen miniatyrskytebane	Skytterlaget	200	20		66	134						
9	Turstier i Audnedal	Elvesti i Konsmo	FREM	80			40	40						
10	Barnevandrerstien		Fylke	50	40				10	40				
11	Konsmo	Leirduebane	Skytterlaget	140						46	94			
12	Helle stadion	Helle lysløype	Komm/Vel	200					20	66	114			
13	Sveindal badeplass		Vel	80	10					40	40			
14	Rekedalen	Hinderløype	Vid. Skole	80						40	40			
15	Verdal	Skileik	Idr. Laget	80						40	40			
16	Sveindal	Skileik	Vel	80						40	40			
17	Turstier i Audnedal	Skofteland	Komm/FREM	80					20	40	20			
18	Turstier i Audnedal	Ågedal Ytre	Komm/FREM	80					20	40	20			
19	Turstier i Audnedal	Nebstad	Komm/FREM	80								20	40	20
20	Byremo	Crossbane		200	50								100	100
21	Hellestadion	Helle friidrettsstadion	Komm	500	50							165	165	165
22	Byremo idrettsplass	Kunstgress, løpebane	Komm/idr.lag	1000	75							330	330	330

Uprioritert langtidsplan:			
U	Byremo	Skate-rampe	Komm/Vel
U	Furumoen	Håndball-bane	Vel
U	Byremo idrettsplass	Tennisbane	Komm/Vel
U	Byremo idrettsplass	Isbane	Komm
U	Konsmo skole	Flerbrukshus	Komm
U	Byremo idrettsplass	Byremo hoppbakke k-18	Komm

Marnardal kommune – Kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet
Handlingsplan for 2005-2007 fordelt på kommuneanlegg og nærmiljøanlegg:

K – Kommunale midler, SP – Spillemidler, PR – Private midler (Kostnader er oppgitt i 1000 kroner)						2005			2006			2007		
	Navn	Anleggsnavn	Ansvarlig:	Invest. Kostn.	Drift pr. år	K	SP	Pr	K	SP	Pr	K	SP	Pr
1	Eivindstjønn skytebane	Skytebaner	Skytterlaget	1 015	20	30	304,5	681						
2	Bjelland idrettsanlegg	Friidrettsanl.	Komm	360	30	240	120							
3	Brendebakke	BMX	Vel	160			80	80						
4	Bruskeland	Tur- og opplevelseskart – Mandalsreg.	FREM	200	0			200						
5	Marnardal	Ball-løkke	Vel	80			40	40						
6	Manneskaret	Ball-løkke	Vel	80			40	40						
7	Bjelland skytebane	Skytebaner	Skytterlaget	1 000	20					330	670			
8	Bjelland skytebane	p-plass	Skytterlaget	75	10				20		55			
9	Øyslebø idrettsplass	Klubbhus	Komm/I.lag	1 500	30				500	500	500			
10	Øyslebø idrettsplass	Aktivitetshall/Gymsal	Komm/I.lag	2 000	50				700	600	700			
11	Øyslebø idrettsplass	Øysl. Friidrettsanl.	Komm/I.lag	5 000					3 000	2 000				
12	Øyslebø idrettsplass	Dekke i hallen	Komm/I.lag	900					600	300				
13	Villehei	o-kart	MIL	180					15	60	45			
14	Myran	Turløype	BIL	80						40	40			
15	Myran	p-plass	BIL	200					20		180			
16	Myran	Langrennsløyper	BIL	1 000						333	666			
17	Eikså	o-kart	MIL	180					15	60	45			
18	Skjevesland	Badeplass	Vel	200					20	100	80			
19	Voan idrettsanlegg	Voan gressbane	MIL	150						50	100			
20	Myran	Skileik	BIL	80						40	40			
21	Bruskeland	Turstier	FREM/Vel	80						40	40			
22	Turstier i Marnardal	Barnevandringsstier	FREM	50	40					25				
23	Turstier i Marnardal	Usland - Maddan	FREM/Komm	80						40	40			
24	Turstier i Marnardal	Finsdalsbrua – Fuglestveit	FREM/Komm	80						40	40			
25	Turstier i Marnardal	Hesså – Mannflå (Kjeddingneset)	FREM/Komm	80									40	40
26	Turstier i Marnardal	Koland - Fuglestveit - Kalvekleiv	FREM/Komm	80									40	40
27	Turstier i Marnardal	Sti til Kjetils hytte	FREM/Komm	80									40	40
28	Turstier i Marnardal	Bjelland; Gamleheimen - Monan	Vel	80									40	40
29	Turstier i Marnardal	Rundtur på Laudal	FREM/Vel	80									40	40

Upprioritert langtidsplan			
U	Mandalselva	Fiskeplass for handicappede	Elveigarlag/Komm
U	Mandalselva	Tilrettelegging	Elveigarlag/Komm
U	Laudal skole	Isbane	Komm
U	Bjelland	Badeplass	Vel
U	Brendebakke	Klatrevegg	Vel
U	Øyslebø	Badeplass Øya	Vel
U	Øyslebø	Infotavle	FREM/Vel
U	Lågåna	Elvesti	Vel/andre
U	Sykkelvei	Sykkelvei	Fylkeskomm/Frem

